

HDP GRUP BAŐKANVEKİLİ PERVİN BULDAN'IN HÜKÜMET PROGRAMI ÜZERİNE TBMM'DE YAPTIĐI KONUŐMA METNİ

Sayın BaŐkan, Değerli Milletvekilleri

62'inci hükümet programı hakkında grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz almıő bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hükümet programı olarak parlamentoya sunulan bu çalıőma bir program olmanın ötesinde AKP'nin faaliyetlerini içeren ve 2015 seçimlerini hedefleyen bir icraat raporu olarak durmaktadır.

Türkiye halklarının demokrasi, özgürlük, adalet ve eşitlik talepleri dikkate alındığında bu programın ileri bir çizgiyi temsil etmediği görülecektir.

Öncelikli olarak Őunu net belirtmemiz gerekir ki; programda köklü bir demokratik değişim ve dönüşüm hedefi yer almamaktadır. Varolan mevcut sistemi kısmi restorasyonlarla sürdürme amaç ve hedefi söz konusudur.

Değerli Milletvekilleri

Kim ne derse desin Türkiye'de demokrasinin ve özgürlüklerin alanı son derece sınırlıdır.

İktidarın otoriterleően uygulamaları her geçen gün artmakta, ayrımcı ve ötekileőtirici politikalarla toplum adeta kamplaőtırılmaktadır.

Kimlikler, kültürler, inançlar, mezhepler, kadınlar, gençler, aydınlar, emekçiler, gazeteciler, çevreciler ve insan hakları savunucuları üzerindeki baskılar rahatsız edici boyuttadır. Türkiye'de hiçbir kimlik ve inanç yeterince özgür değildir.

En küçük muhalif bir hareket bile devletin en orantısız Őiddetiyle karşı karşıyadır.

Halkın siyasete katılımı ve parlamentoda demokratik temsiliyeti engellerle karşı karşıyadır.

Seçimler asla demokratik bir yarış içerisinde geçmemektedir.

Parlamento özgür değildir. Tüm yasalar AKP'nin çoğunlukçu dayatmasıyla geçmekte muhalefetin önerileri hiçbir şekilde dikkate alınmamaktadır.

Adalet bu ülkede neredeyse mumla aranır hale gelmiştir. Türkiye giderek hukuk devleti ilkesinden uzaklaşarak otoriter bir kanun devletine dönüşmektedir.

İşsizlik, yolsuzluk, yoksulluk, emeğin sömürsü, doğanın tahribatı, kadın cinayetleri, çocuklara yönelik her türlü şiddet alabildiğine artmaktadır.

Geleceğinden umutsuz üniversiteli gençler, atanamayan öğretmenler çığ gibi büyümektedir.

Bir ülkede eğer eşitlik hukuku yoksa, adalet yaralıysa, ülke yönetimi şeffaf ve denetlenebilir değilse, o ülkede güvenle bakılan bir gelecekte söz edilebilir mi?

Değerli Milletvekilleri

Şuan Türkiye halen darbe döneminin anayasası ve yasalarıyla, kurumlarıyla yönetilmektedir.

Toplumsal sözleşme niteliğinde demokratik bir anayasa yapmadan yeni Türkiye'yi nasıl inşa edeceksiniz?

Yüzde 10'luk seçim barajı, TMK, TCK gibi anti demokratik, otoriter yasalar kaldırılmadan demokratik siyasetin, katılımın ve özgürlüklerin önünü nasıl açacaksınız?

Halklara, kimliklere dayatılan tekçiliği ortadan kaldırmadan, çoğulcu bir sistemi inşa etmeden özgür ve eşitçe bir arada yaşam koşullarını nasıl yaratacaksınız?

Hükümet programında hak ve özgürlüklerin AKP iktidarının teminatı altında olduğu ifade edilmektedir. İşte asıl yanlış da burada yatmaktadır. Çağdaş demokrasilerde demokratik hak ve özgürlüklerin teminatı iktidar olabilir mi? Özgürlükler bir iktidarın değil, anayasa ve yasaların güvencesi altında olmak zorundadır. Siz bunu sağlamadan yeni bir Türkiye'yi asla yaratamazsınız.

Son 12 yılda iş cinayetlerinde katledilen işçilerle, Somayla, polis kurşunu ile öldürülen çocuklarla, Roboski'yle, kadın cinayetleriyle, yolsuzluklarla, yoksullukla, işsizlikle, emeğin sömürsüyle yüzleşmeyen bir hükümet yeniyi inşa edebilir mi? Yeniyi temsil edebilir mi?

Bütün bu gerçekler ışığında bakıldığında ülkeyi toz pembe gösteren, sanki hiçbir sorun yokmuş gibi yansıtan, Türkiye gerçeklerinden uzak bir hükümet programıyla karşı karşıyayız.

Program bu yönüyle bir heyecan yaratmadığı gibi umutsuzluğu da arttırmaktadır.

Görüldüğü kadarıyla hükümetin hedefi de mevcut sisteme fazla dokunmadan, kendi iktidar hedefleri doğrultusunda bazı değişiklikleri gerçekleştirmektir.

Yoksa köklü bir reform iradesi ve niyeti görülmemektedir. Daha açık bir ifadeyle hükümet programında bahsedilen 'Yeni Türkiye'nin inşası eğer bu sınırlı adımlarla yapılacaksa ortaya çıkacak yapının sağlamlığı da malzemesi çalınan inşaattan farklı olmayacaktır. Ne yazık ki bu inşanın malzemesi eksiktir.

Programdaki "Yeni Türkiye" söylemine bakıldığında aslında bir hedef saptırmasının yapıldığı da açıkça görülecektir. Şöyle ki, ülkemizin bugünkü temel ihtiyacı mevcut sistemi aşacak "demokratik bir Türkiye" hedefini gerçekleştirebilmektir. Mevcut anti demokratik sistemi allayıp pullamak ne demokrasi açığını kapatacak ne de Türkiye'nin ihtiyaçlarını karşılayacaktır.

Unutulmamalıdır ki; eğer sağlam bir demokrasiniz, kalıcı bir iç barışınız ve güçlü bir demokratik anayasal sisteminiz yoksa, sorunlar karşısında çaresizlik içerisinde kıvrınmanız kaçınılmazdır.

O yüzden bu program Türkiye halklarının talebi olan demokratik Türkiye hedefinden oldukça uzaktır.

Demokratik Türkiye'nin inşası öyle iktidarın temsil ettiği çizgiyle değil, radikal bir demokrasi anlayışıyla ve halkların ortak mücadelesiyle gerçekleşebilir.

Radikal demokraside; demokratik cumhuriyet vardır. Ortak vatan vardır. Demokratik ulus vardır. Demokratik bir anayasa vardır. Bu ilkeler etrafında birleşmeyen hiç bir hedef Türkiye'yi ileriye taşımaz, demokrasinin önünü açmaz.

Değerli Milletvekilleri;

Olması gereken demokratik Türkiye, demokrasisi, hukuku ve tüm bunlara bağlı olarak ekonomisi eşit gelir dağılımıyla gelişen bir Türkiye olmalıdır.

Bu koşulların oluşmasında en önemli aşama radikal demokrasiyi inşa edeceğimiz bir sistemin oluşmasıdır.

Seçim barajının kaldırılmasından âdemi merkeziyetçiliği esas alan özerk yerel yönetimlerin oluşumuna, örgütlenme ve düşünce özgürlüğünün sağlanmasından sivil toplumun gelişimine, yolsuzluklarla-yoksullukla mücadeleden hakikatlerle yüzleşme ve derin devletle hesaplaşmaya varıncaya kadar köklü bir değişim ve dönüşüm esas hedef olmalıdır. Bunlar gerçekleştirilmeden demokrasi derinleşmez, ülke ve halklarımız özgürleşmez.

Programda bu ana hedefler yer almamaktadır.

Sivil toplumun güçlendirilmesinden söz edilmektedir. Peki demokratik sivil toplum yasasını çıkartmadan, sivil toplumu güvence altına almadan siz sivil toplumu yönetime nasıl katacaksınız?

Keza farklı kimlik ve inançlara yaklaşım da o inanç ve kimlikleri olduğu gibi kabul etme, onun hak ve özgürlüklerini sağlama temelinde gelişmemektedir.

Hükümet, kimlik, inanç ve mezhepleri kendi anlayışına göre tarif etmeye kalkışmaktadır.

Siz farklı inançları olduğu gibi kabul edeceksiniz. Onların neyi talep etmesi gerektiğine, nasıl ibadet etmesi gerektiğine siz karar vermeyeceksiniz. İnançlara ve kimliklere yeni inanç biçimleri dayatmayacaksınız. Yoksa o kültürler zarar görür.

Ama hükümetin yaklaşımlarına baktığımızda tersi bir durumla karşı karşıyayız.

Bakınız!

ROMANLAR

Programda Roman yurttaşların yaşam koşullarına ilişkin iyileştirme vurgusu yapılıyor. Ama uygulamada iyileştirme değil mağduriyetlere yol açılıyor. Hükümetin Roman Açılımı adını verdiği süreçte sosyal dokusu ve mekânı korunması gereken Sulukule, kentsel dönüşüm kapsamına sokulmuş ve 5 binden fazla Roman yerinden, yurdundan edilmiştir. Yerinden dönüşümle sosyal dokuları, kültürleri korunması gereken Roman yurttaşlarımız, hem yaşam alanlarını, hem ekonomilerini, hem de sosyal ilişki ağlarını kaybetmişlerdir. Şimdi Roman vatandaşlarımız hükümetin samimiyetine nasıl güven duyacak?

ALEVİLER

Keza Alevilere yaklaşım da aynıdır. Programda hükümetin bütün inanç ve mezheplere eşit mesafede yaklaştığı iddia edilmektedir. Ama uygulamada eşitlik değil tam bir ayrımcılık ortaya çıkmaktadır.

Alevi toplumunun sorunlarını çözeceğini iddia eden bu hükümet yönetiminde, ders kitaplarında Alevi inancı gayriahlâkî tanımlamalarla, hakaret edilerek yeni nesillere aktarılmaya çalışılmaktadır. Alevilik inancı küçük düşürülmekte ve bu

yolla Alevi yurttaşlarımızın yaşam alanları daraltılmaktadır. Bu çarpık zihniyetin değişmesi gerekir.

Hükümetin Aleviliği, onların ibadet biçimini Alevi toplumuna bırakması gerekir. Cemevleri ibadethane olarak yasal statüye kavuşmalı, devletin diyanete ayırdığı paydan Aleviler ve diğer inanç grupları da yararlanmalıdır.

Ders kitaplarında Alevi halkını rencide eden bütün ifadeler çıkarılmalıdır. Geçmişte devletin bulaştığı bütün Alevi katliamlarıyla yüzleşmelidir. Bunları gerçekleştirmeden bu inanç ve kültürleri kucaklayamazsınız.

AB

AB ile ilgili hükümetin 2014-2017’de ulusal bir eylem planı hayata geçireceğinden bahsedilmektedir. Türkiye’nin AB sürecini desteklediğimizi daha önce de ifade etmiştik. Ama hükümetin evrensel insan hakları ve evrensel standartlara göre kamu kurumlarını şekillendirememesi, yasa çalışmalarını bu kriterlere göre yapmaması bu konu önündeki en büyük engeldir. Türkiye’nin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı gibi taraf olduğu bir şartnameye koyduğu çekinceleri dahi kaldıramamış olması, Türkiye’nin AB sürecine dair güçlü ilerlemesi önündeki en büyük engellerden biridir. Hükümetin, bütün uluslar arası yasaları Türkiye’ye uyarlama saplantısından vazgeçip, Türkiye’deki yasaları uluslar arası ve evrensel kabul edilen hak ve özgürlük normlarına doğru değiştirmesi, AB sürecinin ilerleyebilmesinin temel anlayışı olmalıdır.

Yeni Anayasa

Hükümet programında yer alan “yeni anayasa” söylemi AKP’nin mevcut pratiğiyle ve Anayasa Uzlaşma komisyonu’na sunduğu önerilerle çelişmektedir. AKP, Yürütme bölümü dışında, 82 Anayasasının devamı niteliğinde bir anayasa önerisi sunmuştur. Özellikle hak ve özgürlüklerin sınırlanması hususunda 82 Anayasanın Devletçi yönü korunmuş, kamu düzeni, genel ahlak gibi sınırlama ibareleri muhafaza edilmiştir.

Programda belirtilen katılımcı Anayasa vaadi ise AKP'nin sunmuş olduğu Anayasa taslağında yer almamaktadır. Tam aksine tüm yetkileri elinde toplayan katı merkezizetçi bir Başkanlık modeli formüle edilmiştir.

Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bizim sunduğumuz halkın karar mekanizmalarına katılımını arttırıcı yerel yönetimlerin güçlendirilmesi, sivil hem bizim hem demokratik kitle örgütlerinin tek tipleştirilmeye ve farklılıkları düşman gören anlayışa karşı önerdiği Anayasa ve yasa teklifleri bizzat AKP tarafından reddedilmiştir.

Ayrıca hükümet programındaki yenilikçi, özgürlükçü, demokratik Anayasa söylemine rağmen AKP Anayasa taslağında, kadın hakları, işçi hakları, örgütlenme özgürlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğü, ekoloji, kültürel kimlik hakları, anadilinde eğitim gibi önemli hususlarda herhangi bir özgürlükçü yaklaşım ortaya koymamıştır. Bütün bunlar iktidarın darbe anayasasının ruhundan tümüyle uzaklaşmadığını gösteren gelişmelerdir. Eğer Hükümet yeni anayasa hedefliyorsa darbe anayasasını tümünden çöpe atmalıdır.

ÇÖZÜM SÜRECİ

Çözüm sürecinin bir hükümet programında olması ve siyasi muhatabını bulması, barışın toplumsal tabandaki kabulünün ve vazgeçilmezliğinin en önemli göstergesidir.

Bugüne kadar parlamentoda bulunan bütün partiler tarafından bu sürecin sahiplenilmemesini büyük bir eksiklik olarak görmekteyiz. Bugün Türkiye'nin hiçbir ilinde, ilçesinde, köyünde kasabasında süreçten memnun olmayan kimse yoktur. Toplumunu rahatlatan bu süreç, sadece Kürt halkı ve temsilcileriyle devlet arasında yapılan ve sadece Kürt halkını ilgilendiren bir konu da değildir. Bu mesele Türkiye'nin demokratikleşmesi meselesidir. Bu nedenle de parlamentodaki bütün partiler bu konuya siyaset üstü bir anlayışla yaklaşmalıdır.

Sayın Öcalan'la bir buçuk yıldır sürdürülen diyalog sürecinin bundan sonraki aşamada Türkiye'nin büyük barışına uygun olarak taraflar arası bir müzakereye dönüşmesi gerekir.

Bununla birlikte müzakere koşullarının oluşturulması, tarafların farklı toplumsal kesimlerle teması, müzakereyi izleyecek ve tıkanma noktalarında tavsiyede bulunabilecek üçüncü bir tarafın oluşması ve görüşmeleri kayıt altına alacak ve taraflara farklı ihtiyaçlarda destek sunabilecek bir sekreteryanın oluşması öncelikli beklentilerimiz arasındadır.

Çözüm yasasının çıkması zemini güçlendirmiştir. Şimdi bu zemin üzerinden süreci kalıcı hale getirecek diğer adımların atılması gerekir.

Ortadoğu'daki özellikle sınırimızda yaşanan gelişmeleri göz önüne aldığımızda bu sürecin kazanımlarını riske atabilecek tehlikelerle karşı karşıya olduğumuzu da belirtmek isteriz. Bir an önce çözüm sürecinin hızlandırılarak kalıcı barışın sağlanması, bizleri karşılaşılabileceğimiz tehlikelere karşı da koruyan en önemli faktör olacaktır. Unutmayalım ki; halkların eşitliğine dayalı birlikteliği ancak bizleri geleceğe taşıyacaktır.

Değerli milletvekilleri

Yargı

Türkiye'de adalet sisteminin yeniden tam bir güvenle inşası herkesin ortak arzusu ve beklentisidir. Öncelikli olarak barışa engel olan ve Türkiye'deki toplumsal ayrışmaya yol açan anitemokratik, ayrımcı yasal düzenlemeler temel insan hakları temelinde revize edilmeli, insan haklarına ve barışa giden yolda engel teşkil edenler derhal lağvedilmelidir. Nitekim adaletin tesisindeki esas kriter toplumsal barışın inşası olmak zorundadır.

Ne yazık ki Türkiye'deki yargı sistemi barışın ve demokrasinin önünde engel olmaya devam etmektedir. Devletin tekçi sistemi ve iktidarın statükocu yaklaşımlarına göre pozisyon alan yargı sistemi giderek hukuktan ve adaletten uzaklaşmaktadır. İktidarın, kendi muhaliflerine karşı demoklesin kılıcı gibi

kullandığı yargı bir gün gelir iktidara karşı bir darbe aracına dönüşür. Hükümet bu gerçeği görmemektedir. Devleti ve iktidarı değil, demokrasiyi, hak ve özgürlükleri, yurttaşın haklarını koruyan bir yargıyla ancak demokrasi ilerleyebilir.

Toplumun ekonomik, sosyal alanda topyekün gelişimi bir hukuk devleti olmaktan geçer. Adalete, yargı mekanizmalarına olan güven çöktüğü takdirde her alanda geri dönüşümü mümkünsüz bir durum ortaya çıkar. Bu anlamda hükümetlerce yapılması gereken evrensel standartlara uygun bir yargı mekanizmasını inşa etmektir. İnsan hak ve özgürlüklerini, savunma hakkını, yaşam hakkını esas ilke kabul eden bir yargı, mensuplarıyla birlikte inşa edilmelidir. Yargı iktidarın hakim olduğu değil, haklar ve özgürlükler ilkesiyle hareket eden bağımsız bir yargı olmalıdır.

Kadın

Dünyada ve özellikle mevcut erkek egemenlikli sistem nedeniyle Türkiye’de ayrı bir önemi olan kadın ve kadın sorunları 62. Hükümet Programında, sosyal destek, sosyal yardımlar ve yoksullukla mücadele kısmında yer almıştır. Bu bile tek başına, “Yeni Türkiye” söyleminde kadın konusunda da yeni bir şeyin olmadığını, kadının mevcut ötekileştirilme ve ezilme durumunun devam edeceğinin göstergesidir, ki bu Türkiye için yeni bir değil, sürekliliği olan bir konudur.

Birleşmiş Milletler Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlendirilmesi Birimi Avrupa ve Orta Asya Bölge Ofisinin İstanbul’da kurulmasından övgüyle bahseden ve “önümüzdeki dönemde kadınların karar alma mekanizmalarındaki etkinliğini artıracacağız” iddiasında olan bir hükümetin, kadınların büyük mücadele sonucu elde ettikleri; yerel yönetimlerde cinsiyet eşitliğini sağlayan ve kadının karar alma mekanizmalarındaki önemini artıran **eşbaşkanlık** sisteminin, devlet kurumları tarafından Bölge İdare Mahkemeleri’ne iptal istemiyle başvuruların yapılmasına seyirci kalması, büyük bir ironinin ötesinde, hükümetin bu konuda samimi olmadığını en büyük göstergesidir.

Ülkenin en büyük sorunlarından biri olan ve maalesef hükümetin bu konuda söylemden öteye geçemediği kadın cinayetleri, sürekli artarak devam etmektedir. 2013 yılında 228, 2014 yılının sadece ilk 8 ayında ise 171 kadın erkekler tarafından katledilmiştir. “yeni Türkiye” iddiasındaki 62. Hükümet programında kadına yönelik her türlü şiddet karşısında, kesin, ilkeli ve etkin politikaların somut bir şekilde yer alması gerekmektedir. Bu yönlü ilk samimi adım, bu programda bir Kadın Bakanlığının kurulması ve İstanbul Sözleşmesinin etkin bir şekilde uygulanacağına dair çalışmaların yer alması gerekmektedir.

Eşini tornavidayla 43 yerinden yaralayan bir erkek, yargı tarafından serbest bırakıldığı gibi, TV kanallarını gezip kendisinin “ne kadar haklı olduğunu” anlatabilmektedir. HDP olarak RTÜK’ e şikâyet başvurumuza rağmen, hala bu yönlü bir gelişme sağlanmamış olması, “Yeni Türkiye”nin, kadınların katledilmeye devam eden mevcut Türkiye olacağını bir kez daha göstermiştir.

Açıkça ifade etmek gerekir ki; 13 yıla yakın AKP iktidarında; kadın düşmanlığı tırmanarak artmış kadın cinayetleri, şiddet, taciz ve tecavüz çok daha yakıcı bir boyuta ulaşmıştır. Kadını yok sayan, aile içine hapseden, cinsiyetçi ve baskıcı politikalara karşı yürütülen kadın özgürlük mücadelesinin kazanımlarını geriletmeye dönük sistemli saldırılara maruz kalınmıştır. Yeni hükümetin, bu mevcut politikayı bir an önce terk etmesi ve kadın haklarını engelleyen değil, bu hakları artıracak ve kadınları güçlendirecek bir programının olması gerekmektedir.

Tüm bu gerçekler karşısında hükümet programının Türkiye’nin temel sorunlarına kalıcı ve köklü çözümler üretmediği açıkça görülmektedir. Bu program güven vermemektedir. Bu nedenle destek vermeyeceğimizi belirtiyor. Genel kurulu saygıyla selamlıyorum.